

Expunere de motive

privind modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect reglementarea unui regim juridic adecvat în materia prescripției dreptului material la acțiune privind obligația de întreținere datorată copilului, în vederea consolidării protecției juridice a acestuia și a asigurării unei valorificări efective a drepturilor izvorâte din obligația legală de întreținere.

În reglementarea actuală a Codul civil al României, dreptul material la acțiune având ca obiect obligația de întreținere este supus termenului general de prescripție extinctivă. În practică, această soluție poate conduce la situații în care drepturile copilului nu sunt valorificate în mod efectiv, în special în cazul minorilor, care depind în mod exclusiv de diligența reprezentanților legali pentru promovarea acțiunilor judiciare și pentru urmărirea executării obligațiilor stabilite prin titluri executorii.

Obligația de întreținere are însă o natură juridică distinctă față de creanțele patrimoniale obișnuite, fiind direct legată de protecția interesului superior al copilului, de asigurarea condițiilor necesare creșterii, educării și dezvoltării acestuia, precum și de responsabilitatea constituțională și legală a părinților față de copii.

În acest context, intervenția legislativă este necesară și oportună pentru asigurarea unui nivel adecvat de protecție juridică a copilului, prin instituirea unor reguli speciale în materia prescripției extinctive aplicabile obligației de întreținere.

Prezenta inițiativă legislativă propune:

- instituirea unui termen special de prescripție de 10 ani pentru dreptul material la acțiune privind obligația de întreținere datorată copilului;
- suspendarea cursului prescripției pe durata minorității creditorului obligației de întreținere;
- extinderea protecției și în cazul copilului major aflat în continuarea studiilor, până la finalizarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, în condițiile legii;
- corelarea dispozițiilor de drept material cu normele privind prescripția dreptului de a obține executarea silită prevăzute de Codul de procedură civilă;
- instituirea unor norme tranzitorii clare, necesare pentru evitarea conflictelor de legi în timp și pentru respectarea principiului securității juridice.

Soluțiile legislative propuse nu instituie derogări excesive de la regimul general al prescripției extinctive și nu consacră imprescriptibilitatea creanțelor privind obligația de întreținere, ci instituie un regim special proporțional cu natura juridică și finalitatea socială a obligației de întreținere.

Totodată, reglementarea propusă păstrează echilibrul necesar între drepturile creditorului obligației de întreținere și exigențele securității raporturilor juridice civile, prin stabilirea unui termen determinat și previzibil de prescripție.

Inițiativa legislativă respectă exigențele constituționale, în special:

- art. 16 din Constituția României, republicată, privind egalitatea în drepturi;
- art. 21 privind accesul liber la justiție;
- art. 26 privind protecția vieții familiale;
- art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor;
- principiul securității juridice, consacrat în jurisprudența Curtea Constituțională a României.

Totodată, soluțiile propuse sunt în concordanță cu jurisprudența constantă a Curtea Constituțională a României, potrivit căreia instituția prescripției extinctive trebuie să asigure un just echilibru între interesele creditorului și cele ale debitorului, fără a afecta stabilitatea și previzibilitatea raporturilor juridice.

Prezenta reglementare nu generează impact bugetar asupra bugetului de stat, întrucât privește exclusiv raporturi juridice de drept privat și mecanisme procedurale aplicabile executării obligației de întreținere.

Prin soluția legislativă propusă se realizează un echilibru între necesitatea protejării efective a interesului superior al copilului, prevenirea eventualelor abuzuri și menținerea securității circuitului civil.

Față de cele prezentate, propun spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiator:

Deputat Petru Enachi